

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 Облік і оподаткування
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності
(назва магістерської програми)
на тему:
«Облік та аудит витрат операційної діяльності: сучасний стан та
перспективи розвитку (на прикладі ТОВ «ВП «Біолонг»)»

Виконавець:

студент ОЕФ факультету 61 групи
Синицький Сергій
Сергійович

(прізвище та ініціали)

/підпис/

Науковий керівник

к.е.н, ст.викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Самострол Світлана
Вячеславівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий консультант

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Лоханова Наталія
Олексіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми полягає в тому що ефективність механізму господарювання підприємства визначається ступенем керованості витратами, а вимоги управління визначаються методикою обліку та внутрішнього контролю витрат виробничої діяльності за собівартістю продукції виробничих підрозділів та витратами діяльності в цілому. Оптимізація витрат забезпечує дотримання режиму економії, зростання продуктивності праці, скорочення непродуктивних витрат, що дозволяє підвищити рентабельність виробництва. Від повноти і достовірності отриманої керівництвом бухгалтерської інформації залежить вірність прийняття управлінських рішень.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні та дослідженні теоретичних та практичних особливостей організації обліку, аудиту внутрішнього контролю та аналізу витрат операційної діяльності, розробка рекомендацій з удосконалення їх організації та здійснення на підприємстві.

Завдання дослідження:

- розкрити сутність витрат діяльності, як економічної та обліково - аналітичної категорії в сучасних умовах господарювання;
- дослідити організаційні засади обліку витрат, як складової єдиного процесу обліку підприємства;
- дослідити особливості методів обліку витрат;
- визначити особливості методики аудиту витрат;
- критично оцінити діючі системи обліку та внутрішнього контролю базового підприємства з метою розробки пропозицій щодо можливостей їх удосконалення;
- за допомогою методів економіко-математичного моделювання проаналізувати можливості зниження витрат виробництва.

Предмет та об'єкт дослідження.

Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методичних і прикладних питань, пов'язаних з обліком та аудитом витрат операційної діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження є господарські операції щодо обліку та контролю витрат на ТОВ «ВП «Біолонг». Компанія визнана в сфері виробництва дезінфікуючих миючих засобів «Біолонг» широкого спектру вживання, які використовують для медицини, салонів краси, підприємств ресторанного бізнесу, суспільних закладів, бізнес-центрів. Продукція підприємства (Біолонг-biolong) налічує значний асортимент різних видів засобів для обробки та дезінфекції всіх видів поверхонь.

Методи дослідження використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи, а саме: групування і порівняння, спостереження; абстрактно-логічний, конкретизування; аналіз і синтез, аналогій та моделювання, економіко-математичне моделювання. Ряд методів та прийомів використовувались наступним чином: історичний метод – при дослідженні поняття «витрати» у системі обліку; діалектичний метод –

при вивченні теоретичних засад обліку витрат операційної діяльності; загальнонаукові методи аналізу і синтезу, індукції та дедукції – при розкритті концептуальних підходів до з'ясування економічної сутності категорії витрати; методи та специфічні способи і прийоми фінансового і економічного аналізу з метою проведення економічних розрахунків, порівняльного аналізу, експертного оцінювання тощо. Для обробки, аналізу і реєстрації інформації в роботі використовувалися засоби Microsoft Excel і Microsoft Word

Інформаційна база дослідження є наукові публікації та монографічні видання вітчизняних і закордонних учених; нормативно-законодавчі акти України; Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, МСФО; матеріали наукових публікацій; матеріали періодичних видань з обліку та аудиту; первинні документи, облікові реєстри та звітність підприємства ТОВ «ВП «Біолонг».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (67 найменувань) та 18 додатків. Загальний обсяг роботи становить 81 сторінок. Основний зміст викладено на 74 сторінках. Робота містить 20 таблиць, 3 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра підготовлено статтю: _____ (назва публікації) // _____ (назва видання, місце, рік).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розглянуто економічну сутність витрат, їх визнання та класифікацію, організаційні та методологічні засади обліку витрат операційної діяльності, дискусійні та проблемні питання теми, наведена порівняльна характеристика вимог МСФЗ та П(С)БО щодо обліку витрат підприємств.

У другому розділі проаналізовано облікову політику підприємства, особливості обліку витрат операційної діяльності на підприємстві, надано організаційно-економічну характеристику підприємства, оцінку стану обліку зазначеного виду операцій підприємства, визначено напрями їх удосконалення

У третьому розділі розкрито методологічні основи та діюча практика аудиту витрат операційної діяльності, надано оцінку стану СВК підприємства та напрями її удосконалення, проведено аналіз аналітичного забезпечення системи управління витратами, проведено кореляційно-регресійний аналіз прибутку від основної операційної діяльності підприємства та визначено резерви підвищення прибутковості підприємства.

ВИСНОВКИ

Облік витрат підприємства постійно розвивається й поліпшується у зв'язку із удосконаленням автоматизованої форми обліку на базі комп'ютерної техніки і комунікаційного середовища, методології й

організації бухгалтерського обліку як основного інформаційного джерела про витрати підприємства.

Питанням обліку витрат підприємства приділяють достатньо уваги як вітчизняні, так і зарубіжні вчені-обліковці, а також практики. Проте ці питання настільки широкі і важливі, що були й залишаються актуальними для багатьох наукових пошуків.

До загальних проблем вітчизняного обліку можна віднести такі: теоретичні, методологічні, технологічні, організаційні, кадрові, фінансові, масштабні, рівневі тощо.

Застосування МСФЗ як для складання фінансової звітності є запорукою прозорості інформації, що забезпечується шляхом дотримання правил складання звітності та численними поясненнями до неї.

В якості базового підприємства на якому проводилося дослідження було обрано ТОВ «ВП «Біолонг займає лідируюче місце в сфері виробництва дезінфікуючих миючих засобів «Біолонг».

Відповідно до статуту основними видами діяльності також відносяться, вироблення та реалізація побутової хімії, проведення поточної та заключної дезінфекції, виготовлення та реалізація парфюмерно-косметичної продукції.

Підприємство відноситься до малих, є платником податку на прибуток і платником ПДВ. Чисельність працівників підприємства складає 11 осіб: директор, бухгалтер, менеджер з постачання, технолог з виробництва, оператор технологічних установок, апаратник очищення рідини, комірник, прибиральник службових приміщень, робітник з комплексного обслуговування і ремонту будинків.

Бухгалтерський облік підприємства веде бухгалтер, який наділений повноваженнями організації та ведення бухгалтерського обліку і контролю за раціональним використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів підприємства, дотримання порядку збереження його власності

Бухгалтерський облік підприємства автоматизований. Облік підприємства автоматизовано на базі застосування спеціалізованої бухгалтерської програми: «ІС:Бухгалтерія», версія 8.3. Згідно до наказу підприємства про облікову політику встановлено наступні підходи формування витрат. Для обліку ведення витрат використовуються рахунки тільки 9 класу. Методом вибуття запасів визначено ФІФО. Методи калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в наказі не наведено, але є додаток, який визначає склад собівартості продукції підприємства. В обліковій політиці встановлені терміни проведення річних інвентаризацій та склад інвентаризаційної комісії. При нарахуванні амортизації об'єктів основних засобів та інших необоротних матеріальних активів застосовують прямолінійний метод. Нарахування амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів проводиться в першому місяці використання таких об'єктів у розмірі 100 %.

Для цілей підвищення ефективності облікової роботи вважаємо доцільним рекомендувати підприємству:

- підвищити рівень документування операцій з формування витрат щодо своєчасності випуски і роздрукування первинної документації з програми і забезпечити її візування відповідальними особами;

- скласти, затвердити та довести до відома працівників графік документообігу;

- у наказі про облікову політику доцільно додатково вказати перелік і склад змінних та постійних загальновиробничих витрат, базу їх розподілу, та порядок формування виробничої собівартості продукції з давальницької сировини;

- розробити Положення про службові відрядження і визначити конкретний розмір добових для відряджань працівників;

- забезпечити своєчасне оновлення бухгалтерської програми.

При проведенні аудиту витрат підприємства необхідно враховувати загальні методологічні підходи, що визначаються рядом МСА, загальні положення облікової політики підприємства; особливості організації систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю; фактори оцінки аудиторського ризику, які впливають на його збільшення та наявність викривлень в обліку; джерела та процедури отримання аудиторських доказів під час проведення аудиторської перевірки; порядок проведення аудиту і його відповідність вимогам якості; принципи формування аудиторського звіту за результатами аудиторської перевірки, який представляється керівництву, управлінському персоналу підприємства та іншим користувачам звітності.

Документами, що підтверджують використання сировини є такі первинні документи: акт приймання-передачі сировини в переробку; звіт переробника про використання сировини; акт приймання-передачі виконаних робіт; акт приймання-передачі готової продукції з переробки.

Процедури попередження та виявлення помилок у документах та звітності здійснює бухгалтер. Періодичний контроль фінансового результату за підсумками звітних періодів (місяць, квартал, рік) покладено на бухгалтера.

Інвентаризація на підприємстві проводиться відповідно до встановлених законодавчо вимог. Порушень, які обумовлюють встановлення винуватців у відповідному періоді не відбувалось.

Практично всі структурні підрозділи наділені зобов'язаннями здійснювати поточний внутрішній контроль відповідно до тих функціональних обов'язків, які їм властиві. Відповідальним за організацію системи внутрішнього контролю є керівник підприємства, фінансовий контроль - бухгалтер, технологічний контроль – технолог. Поточний контроль діяльності та її відповідності проводиться робітниками підприємства у відповідності до означених їх посадових обов'язків. У залежності від функціональних обов'язків та займаємих посад робітники виконують і відповідні контрольні функції. Управлінському персоналу та власникам слід звернути увагу на поняття управлінського аудиту, який є різновидом внутрішнього аудиту і здійснюється з метою розроблення рекомендацій щодо економії та ефективного використання ресурсів для

досягнення кінцевого результату господарської діяльності підприємства, вдосконалення діючої системи обліку і контролю за процесами виробництва.

На бухгалтера покладено поточний контроль своєчасності відображення на рахунках бухгалтерського обліку та у звітності всіх господарських операцій підприємства. Він контролює та вимагає від усіх підрозділів та працівників дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів.

Бухгалтер, здійснює свої повноваження на основі встановлених нормативних правил обліку відповідно до наказу про облікову політику.

В цілях удосконалення ведення внутрішнього контролю на підприємстві слід прийняти наступні заходи:

- уточнити і доопрацювати функціональні обов'язки і посадові інструкції управлінського персоналу. В результаті чого працівники зможуть виконувати свої функції не лише з позиції механічного виконання, але і з позиції здійснення поточного контролю;

- застосовувати заходи щодо зниження ризику системи внутрішнього контролю з врахуванням особливостей автоматизації облікового процесу з метою запобігання помилкам і порушенням під час створення, введення і отримання даних в електронному середовищі;

- своєчасно вносити зміни до програмного забезпечення щодо врахування змін діючого законодавства, нормативних вимог;

- здійснювати періодичну перевірку правильності вводу інформації в програму та формування записів за окремими операціями;

- використовувати при контролі різні методи і види контролю, що дозволило б якнайповніше розкрити вміст чинників відхилень і створити умови, необхідні для ухвалення правильних рішень, що стосуються обліку операцій з основними засобами;

- з метою запобігання можливим помилкам забезпечити можливість отримання додаткових консультацій, наприклад з боку практикуючих незалежних аудиторів.

На кінець 2017 року підприємство ТОВ «ВП «Біолонг» має доволі високий рівень фінансової стійкості. Розрахунок показників платоспроможності свідчить, що підприємство має високий рівень платоспроможності, але існує і негативна тенденція до погіршення фінансового стану.

Аналіз зміни операційних витрат на 1 гривню реалізованої продукції показав, що у 2017 році порівняно з 2016 роком витрати на одну гривню реалізованої продукції зросли на 6,15 коп.

Аналіз структури витрат звичайної діяльності показав, що за аналізований період витрати від звичайної діяльності збільшились на 1684 тис. грн. Таке збільшення обумовлено негативною дією таких чинників, як: збільшення собівартості реалізованої продукції на 1520 тис. грн. і її питома вага в загальній сумі витрат звичайної діяльності зросла на 7,57%; збільшення інших операційних витрат на 164 тис. грн., але їх питома вага зменшилась на 7,57%.

За результатами аналізу встановлено зменшення прибутковості підприємства, яке викликано насамперед збільшенням собівартості реалізованої продукції. Підприємству рекомендується дотримуватися тенденції щодо зниження витрат по усім видам його діяльності.

В роботі проведено кореляційно-регресійний аналіз за допомогою табличного процесора Excel. Результати кореляційно-регресійного аналізу дозволили намітити основні шляхи поліпшення ефективності діяльності підприємства, а саме необхідно прагнути, щоб постійно проводився моніторинг витрат від основної операційної діяльності підприємства та розроблялись і проводились заходи щодо їх оптимізації, відстежувати ситуацію щодо недопущення перевищення залученого капіталу над власним капіталом, тобто забезпечити підприємство достатньою кількістю власних оборотних коштів, що підвищить фінансову стійкість та мобільність підприємства.

АНОТАЦІЯ

Синицький С.С.. «Облік та аудит витрат операційної діяльності: сучасний стан та перспективи розвитку (на прикладі ТОВ «ВП «Біолонг»))».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «071 Облік і оподаткування»

(шифр та назва спеціальності)

за магістерською програмою професійного за спрямування «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності».

(назва магістерської програм)

Одеський національний економічний університет.

Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти та діюча практика обліку та аудиту витрат операційної діяльності підприємства на прикладі ТОВ «ВП «Біолонг».

Проаналізовано системи обліку та внутрішнього контролю підприємства, визначено проблемні питання теми та діючої практики.

Запропоновано удосконалення методологічних засад облікової політики підприємства щодо обліку витрат та організаційні підходи щодо покращення роботи системи внутрішнього контролю підприємства.

Ключові слова: адміністративні витрати, витрати на збут, внутрішній контроль, аналіз, витрати, оцінка, облік, первинні документи, регістри обліку, звітність.

ANNOTATION

Synytskyi Serhii «Accounting and Audit of Operating Expenses: Current State and Prospects of Development (based on example of Biolong PC LLC)»

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty

«071 Accounting and Taxation»

(code and name of the specialty)

under the master's program «Account, audit and taxation of business activity»

(title of master program)

Odessa National Economics University.

Odessa, 2018.

Theoretical aspects and operating practice of account and audit of charges of operating activity of enterprise are in-process examined on the example of LLC «PC «Biolong».

The systems of account and internal control of enterprise are analysed, the problem questions of theme and operating practice are certain.

The improvement of methodological principles of registration politics of enterprise in relation to the account of charges and organizational approaches offer in relation to the improvement of work of the internal checking of enterprise system.

Keywords: administrative charges, charges on a sale, internal control, analysis, charges, estimation, account, primary documents, registers of account, accounting.